

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium Szakképzésért és Felnőttképzésért Felelős Helyettes Államtitkárságának tájékoztatója a szakképzési rendszer átalakulása következtében a dolgozók jogállását és bérezését érintő kérdésekben.

Kérdések-válaszok a szakképzésben dolgozók jogállásával és bérezésével kapcsolatban

Pontosan kik kerülnek jövőre a munka törvénykönyve hatálya alá?

A szakképző intézményben közismereti oktatási feladatokat, az ágazati alapoktatási és a szakirányú oktatási feladatokat ellátó valamennyi oktató, valamint minden más dolgozó.

A jövőben is lesz lehetőség óraadóként megbízási szerződéssel részt venni az oktatásban?

Igen. Sőt, nagy szükség van a vállalati szakemberek oktatásba való bevonására. Éppen ezért az óraadók óradíjának jelentős mértékű emelésére is sor kerül.

Igaz-e, hogy a munka törvénykönyve hatálya alatt kevésbé lesznek védettek a szakképzésben oktatók, mint a közalkalmazotti törvény hatálya alá tartozó kollégáik?

A közalkalmazotti törvény első látásra valóban nagyobb védelmet biztosít a pedagógusoknak, azonban alapos vizsgálatot követően kitűnik, hogy inkább rugalmatlanságot jelent. A munka törvénykönyve és az új szakképzési törvény az oktatók számára kedvezőbb feltételek megteremtését teszi lehetővé, elsősorban a bérezést illetően. Emellett a munkáltatók a kollektív szerződés keretein belül továbbra is tudják biztosítani azokat a feltételeket, amik ma is megilletik a pedagógusokat.

Elveszítik-e a szakképző intézményekben oktatók a közalkalmazotti törvény és a köznevelési törvény által biztosított kedvezményeket az új szabályozás hatályba lépésével?

Pedagógus igazolványra továbbra is jogosultak lesznek a szakképzésben oktatók is.

A 2020-tól a munka törvénykönyve hatálya alá kerülő oktatók tekintetében megmarad a jogosultság a jubileumi jutalomra az eddigi közalkalmazotti jogviszonyával való egybeszámítás mellett. Mivel a jubileumi jutalom alapja esetükben az emelt bérük lesz, még magasabb összegben is lesznek arra jogosultak.

Míg az illetményen felül adható egyéb juttatások mértékét a közalkalmazotti törvény kötött rendszerben, meghatározott mértékig teszi csak lehetővé, a munka törvénykönyve a munkáltatónak nagyobb mozgásteret ad.

Változik-e az oktatókat megillető szabadság mértéke?

A szakképzés sajátosságaira tekintettel az oktatókat megillető pótszabadság mértéke 20 nap lesz, vagyis továbbra is megmarad a hosszabb időtartamú nyári szabadság lehetősége. Ezen túlmenően a szakképzési törvény nem zárja ki az Mt. szerinti, életkor alapján járó pótszabadságra vonatkozó rendelkezés alkalmazását, így pl. egy 45 éves oktatónak 20 nap alapszabadság és 20+10 nap pótszabadság, azaz összesen 50 nap szabadság jár.

Beszámít-e a végkielégítés tekintetében az eddigi, közalkalmazotti jogviszonyban eltöltött idő?

Igen, az oktató munkaviszonya időtartamába a végkielégítés tekintetében be kell számítani a szakképző intézmény jogelődjében közalkalmazotti jogviszonyban eltöltött időt is.

Elveszítik-e korábban megszerzett minősítését az a pedagógus, aki a szakképzési törvény hatálya alá kerül?

Nem veszítik el. A pedagógus minősítési rendszerben megszerzett fokozat azonban a szakképző intézményben a jövőben nem kerül automatikusan figyelembe vételre a bérezés szempontjából, ugyanakkor az oktató megállapított új bére nem lehet kevesebb az átállást megelőzően kapott átlagbérénel.

Ha egy pedagógus a későbbiekben a köznevelési törvény hatálya alá tartozó köznevelési intézményben vállal munkát pedagógus munkakörben, a megszerzett fokozata szerint kerül besorolásra.

Beszámítanak-e a jövőben a szakképzésben töltött évek a pedagógus életpályába?

Igen, a pedagógus előmeneteli rendszer szerinti minősítéshez figyelembe veendő szolgálati időbe a szakképző intézményben eltöltött idő is beszámít.

Részt vehet-e a pedagógus életpálya szerinti minősítésben a szakképzésben oktató pedagógus?

Igen, a pedagógus munkakör betöltésére jogosító végzettséggel rendelkező oktatónak, ha úgy dönt, lesz arra lehetősége, hogy szabadideje terhére részt vegyen a pedagógus minősítési eljárásban (és így amennyiben később köznevelési intézményben helyezkedik el, ott a megszerzett fokozat szerint kerüljön besorolásra). Többcélú

szakképző intézményben lesz arra mód, hogy a köznevelési feladatra pedagógus-munkakört hozzanak létre, ebben az esetben az ilyen munkakörben dolgozó kolléga a pedagógus-életpálya minősítési és bérezési rendszere szerint látja el feladatát.

Kire vonatkozik pontosan a béremelés?

Az emelés mindenkire vonatkozik, aki a szakképzésben tanít (azaz közismereti tanárookra és az óraadókra is).

Milyen mértékű béremelésre számíthatnak az oktatók?

A béremelés nem egységes mértékű lesz, hiszen célunk a béreknek az intézményi és egyéni teljesítményekhez, a vállalati tapasztalatokhoz, illetve a gazdaság piaci béreihez igazítása, közelítése. A költségvetésből a béremelésre szánt 35 mrd forint többletforrás a jelenlegi békeret közel 30%-os emelését jelenti. Egyénenként ugyanakkor jelentősen eltérhet a növekedés mértéke.

Az óraadó szaktanárok díjazása jelenleg nagyságrendekkel elmarad a piaci bérektől. Az óradíjak esetében első ütemben átlagosan 50%-kal fognak emelkedni, majd két-három év alatt, a szakképzési minősítési rendszer bevezetésével párhuzamosan – elérhetik a piaci bérszínvonalat.

Járhat-e valaki rosszabbul, mint most?

Az elfogadott törvény rögzíti annak jogszabályi garanciáját, hogy az új keretek között egyetlen szakképzésben dolgozó sem járhat rosszabbul, nem kereshet kevesebbet korábbi bérénel.

Nem fog-e bérfezültséget okozni a béralku lehetősége? Milyen szempontok alapján kerül megállapításra az egyes oktatókat megillető bér?

Az oktatói munkabér összegét úgy kell megállapítani, hogy az igazodjon a hasonló munkakört betöltők által elérhető havi jövedelemhez és az alkalmazottnak a szakképző intézménnyel fennálló jogviszonya időtartamához, és figyelemmel legyen az oktató által végzett munka minőségére. Egy a szakképzés sajátosságaira épülő minősítési rendszer bevezetésén alapuló, teljesítményalapú, motiváló bérezési rendszer kerül tehát kialakításra, amelyben a bérek az oktatóval történő megállapodás alapján, de előre meghatározott szempontokat figyelembe véve kerülnek megállapításra.

Biztosított lesz-e a béremelés fedezete az intézmények költségvetésében?

Az intézmény az ellátott szakképzési feladat nagyságából (tanulólétszám, óraszám) kiinduló, de jogszabályban rögzített minősítési kritériumokkal súlyozottan megállapított békeretet kap finanszírozásként.

A Nemzeti Pedagógus Kar tagjai lesznek-e a szakképzésben oktatók is?

Igen.

Mikor várható az új minősítési rendszer bevezetése a szakképző intézményekben?

Az új minősítési rendszer első elemei már 2020. első félévében láthatóak lesznek, ezek szolgálnak majd alapul, segítségül az új bérek első megállapításához. A minőségirányítás rendszerének részletes, teljes körű kialakítása – a jogszabály és a miniszter által meghatározott fő szempontok mentén – az intézmények feladata lesz.

Hogyan változik a szakképzésben oktatók továbbképzési kötelezettsége?

Annak érdekében, hogy a szakképzésben a legfelkészültebb oktatók a legújabb ismereteket oktassák, számukra négyévenként legalább egy alkalommal kötelező a továbbképzésben való részvétel. A szakmai oktató továbbképzését elsősorban vállalati környezetben vagy képzőközpontban kell teljesíteni. A továbbképzési kötelezettség nemteljesítése az oktató foglalkoztatásra irányuló jogviszonyának megszüntetését eredményezheti.